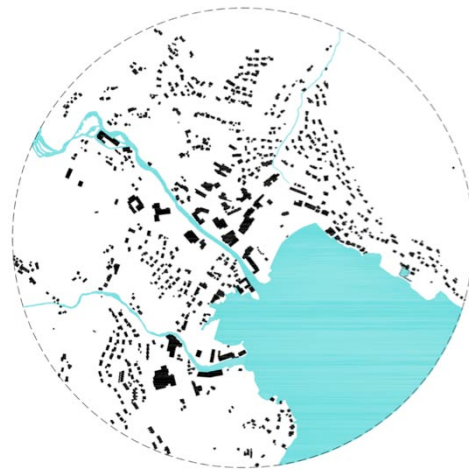

LIV
ROM HUS

ARKADELANGS I ØYSTESE

mulighetsstudie for sentrumsvitalisering
juli-okt. 2016

Mulighetsstudie Øystese, sommer/ høst 2016

Ved Terskel & Urban Rabbe arkitekter (siv. arkitektene Jørgen Ekerhovd, Clara Rodriguez. Sondof Rabbe og Susanne Urban).

I juni 2016 vant arkitektfelleskapet Urban Rabbe & Terskel arkitekter den avgrensede tilbudskonkurransen ”Moglegheitsstudie Øystese sentrum, Kvam herad”.

Arbeidet er basert på

- grunnlagsmaterialet fra kommunen, med dokumentasjon over påtenkte og pågående prosjekter , som Nytt reinseanlegg Notanes og Hardangerbadet.
- innspill til Kommunedelplan Areal, september 2013, som utvidelse småbåthavn/ marina, gjestehavn Hardangerfjord hotell,
- innspill fra folkemøte med Kafédialog 29.08.16

Lærdom fra Gehl architects

Grunnlag for Urban Rabbe & Terskel arkitekter sitt arbeide med by og tettstedsutvikling er danske Gehl-architects sitt arbeide for liv mellom husene og by-og tettstedsbygging i menneskelig målestokk. Som det er formulert i heftet ”Mer med mindre” – attraktive og bærekraftige bomiljøer i mindre byer med menneskene i sentrum: Mindre byer har mange av dagens utfordringer for å skape liv mellom husene til felles. Krympende handelsmiljøer, utflytting, store avstander, få ungdommer og lite liv. Men det finnes også et stort potensiale, som: ”alle kjenner alle”, stor frivillighet, sterk hverdags- og fritidskultur, og store natur- og kulturopplevelser.

Her framheves 8 innsatsområder:

1. Samarbeide mellom tettsteder for å utnytte regionale ressurser
2. Lokale herligheter: unike kvaliteter i fokus
3. Å reise kollektivt: gjør ventingen til en fornøyelse
5. Hverdagen i sentrum – mer liv der livet allerede er
6. Konsentrert sentrums-kjerne – sentrum er mer enn handel
7. Hjemmelivet – mer liv mellom boligene
8. Aktiviteter for mennesker sammen

ARKADELANGS I ØYSTESE		5.
Mulighetsstudie juli-oktober 2016		
INNHOOLD		
A	REGISTRERING, DIAGNOSE	3
B FORSLAG		
1	En ALLMENNING med arkader, mellom Kunsttorget og den nye Elve-plassen • snevre inn for å øke intensiteten; kjørende på fylkesvegen må føle at de kjører over en plass.	4
2	ARKADER: opphold under tak – å gå tørrskodd gjør det mer fristende å gå litt lengre	5
3	FRA FYLKESVEI TIL MILJØGATE med senket hastighet og sentrumsgolv fra husvegg til husvegg; parkering omlokalisert	6
4	BOLIGER I SENTRUMSKJERNEN: Fortetting gir liv til alle døgnetstider; glassverandaer/ svalganger mot vegen	7
5	MØTE MED ELVA: • ELVEPROMENADE på sentrumssiden (husk flom) • NY GANGBRO mellom idrettsplassen og sentrumsiden	8
6	MØTE MED FJORDEN: • UTVIDET SMÅBÅTHAVN; dypvannskai flyttet lengre ut • Liten GJESTEHAVN ved hotellet • STRANDPROMENADE fullført - fra Stronda til Notaneset • 2 NYE GANGBROER: ei i elveosen (ved hotellet) og ei ved nytt rensesanlegg • GANG-PIRER PÅ PÆLER	9
7	Nytt HELSEBAD ved hotellet	10
8	SENTRUMSNÆRT NÆRINGS-OG INDUSTRIDRAG langs Vik-elva, åpner opp gløtt inn til virksomheten; er med på å profilere bygda. Ny utfylling/ pir. Betongen ytterst?	11
9	KULTUR OG PRODUKSJON videreutvikling av bygdeidentitet mellom internasjonal kultur og lokal produksjon	12
10	ETAPPEVIS GJENNOMFØRING	13
C BAKGRUNN		
	• Folkemøte 29.08.16 – se i eget vedlegg • Innspill til oppstart av kommuneplanen sin arealdel sept. 2013 (på kommunens hjemmesider)	14

ARKADELANGS I ØYSTESE, for Kvam Herad, mulighetsstudie for sentrumsvitalisering, juli-okt. 2016

s.2 /14 10.10.'16 Strandkaia 6, N-5013 Bergen, tel +47- 55 56 00 96

TERSKEL ARKITEKTER AS & URBAN RABBE ARKITEKTER AS

A. REGISTRERING, DIAGNOSE: ØYSTESE I DAG

LANDSKAP OG TOPOGRAFI

Bygda ligg fint til mellom åsar og fjell, i ei stor skålform som vender seg mot sør og søraust. Landskapet er prega av mange skråningar, skrentar og platå. Tre markante elvedrag skjer seg ned i landskapet. Terrenget flatar ut ned mot fjorden, og gjev dermed eit inntrykk av ro.

TIPOLOGI OG BYGNINGSSTRUKTUR

Bygda har ein variert bebyggelse, med mange ulike funksjonar. Det har vakse fram mange kategoriar bygningar. Dei opprinnelige gardstuna er i stor grad blitt bygd inn av nye bustadhus, i større og mindre byggjefelt. I området ved Vikelva ligg det nokre store bygningar som husar møbelfabrikkar/ utsal. Vest for Øysteseelva ligg ungdomshus, idrettshall, ungdomsskule og gymnas. På austsida av elva ligg det og fleire store næringsbygg, samt barneskule og aldersheim. På nordsida av fylkesvegen ligg fleire store forretningsbygg, kulturhuset Kabuso og Ingebrikt Vik-museum. Hotellet ligg ved sida av elva, ned mot fjorden, kyrkja ligg sentralt og fritt lenger aust. Dei ulike bygningsgruppene ligg ganske spreidd rundt i bygda. Bygningane har plassering og orientering i forhold til topografi, men har mindre fast samanheng seg i imellom. Både vegsystem og organisering av bygningar ber preg av litt tilfeldig utvikling over tid. Bygningane i sentrum ligg langt frå kvarandre, er relativt låge, og dannar ikkje klart definerte uterom.

VEGAR OG PARKERING

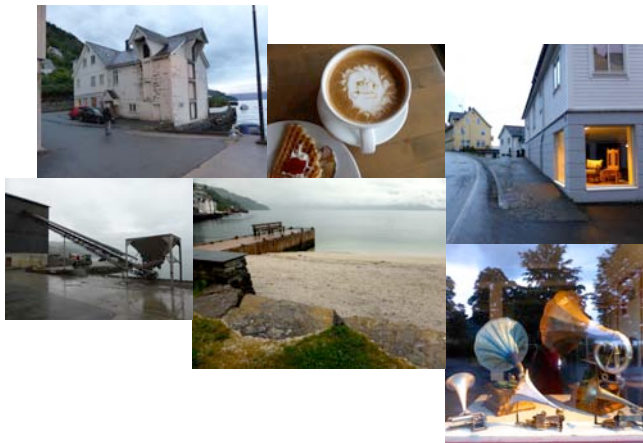
Fylkesveg 7 går gjennom bygda. Dette er ein gjennomgangsveg med årsdøgntrafikk på om lag 1.700 ÅDT. Like aust for hotellet er det opparbeidd ei rundkjøring, med 4-5 avgreiningar. Rundkjøringa gjev m.a. tilkomst til parkeringsplasser på begge sider av vegen. Fylkesveg 7, rundkjøringa og fleire store parkeringsplasser legg beslag på store areal. Bilen har fått ein svært dominerande plass i sentrum.

MANGLAR OG UTFORDRINGAR

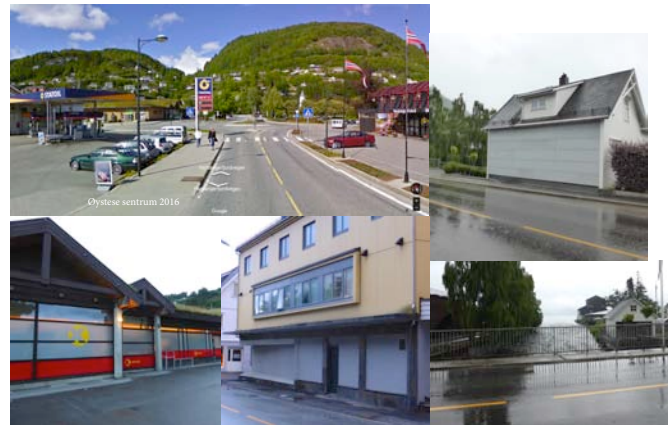
Bygda framstår i dag utan eit klart sentrum. Romforløp mellom bygningane er utflytande og lite definerte. Vegføringane som går ut frå Fv 7 virkar umiddelbart litt kompliserte. Sentrum manglar eit samlande uterom - eit torg. Det er få bustader i sentrum - dersom fleire kunne bu sentralt, ville ein få meir liv utanom vanlege åpningstider.

SPESIELLE KVALITETER

Det er mange fine område og kvaliteter i Øystese. Bukta mellom Stronde og Lundaneset har den tette grenda på Øysteselandet, ei lang og flott sandstrand, elveosen, eit stort åpent område mot Vikelva, Notaneset - og Lundaneset som ei avslutning av bukta. Møtet med fjorden over heile denne strekninga er ein spesielt fin kvalitet for bygda. Parkområdet og paviljongen aust for kyrkja er populær og mykje brukt. Vik-muséet og Kabuso er og eit kulturtilbud av høg kvalitet. Eit nytt verdifullt kulturinnslag er kunstverket Skyspace, som er designa av den amerikanske kunstnaren James Turell. Øystese sine mange kvaliteter - både i landskap og bebyggelse - må presenterast, bindast saman, og gjerast tilgjengelige.

ØYSTESE I PLUSS, august '16: synlig håndtverk/ produksjon/ yrkesstolthet, historisk sjøbod, fargerik og åpen kirke, Kabuso (moderne, høy arkitektonisk kvalitet, bystrand og storslått utsikt

ØYSTESE I MINUS, august '16: asfalt, parkering, lukkede fasader, uforseggjorte broer

B. FORSLAG

1. EN ALLMENNING MED ARKADER, MELLOM KUNSTTORGET OG DEN NYE ELVEPlassen

- snevre inn for å øke intensiteten; kjørende på fylkesvegen må føle at de kjører over en plass.

Allmenningen er et godt innarbeidet begrep i den norske kulturen. Allmenningen er fri og tilgjengelig for alle, som møtested, arena for kjøp og salg, kulturelle aktiviteter m.m. Allmenningen må ha en utforming som innbyr til aktiv bruk. Uterommet må være raust og inkluderende, og samtidig ha en fast karakter. Allmenningen må legge til rette for planlagte aktiviteter og tilfeldige møter mellom mennesker. Den foreslåtte allmenningen strekker seg fra Ingebrigt Vik- muséet til Øystese-elva. På dette strekket vil en oppleve kontakt med kirke, kulturbygg, forretningsbygg/ handel, utsikt til fjorden, hotell, kontakt med elva. Ved muséet/ Kabuso er det plassert et torg for handel og kultur, midtpartiet på allmenningen har arkader på begge sider, her er det kjøp og salg, forskjellige tjenestetilbud, møteplasser m.m. Lengst vest ligger Elveplassen, som er et offentlig rom vendt mot elva og kveldsola. Det er viktig at allmenningen blir definert med vegger/ arkader, og at golvflaten blir innbydende og samlende. Vi ser for oss at den nye allmenningen i Øystese vil bli et staselig byrom - et godt møtested for mennesker.

Arkadelangs mot Kunsttorget

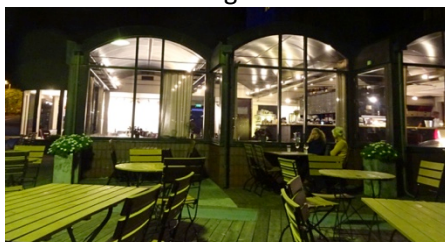
ENKLE arkader – matmarkedet Bergenhus 2016

LAVE og HØYE; runde søyler

En lav arkade i Bergen

Moderne arkader, Verftet Bergen

Arkader med litt for lang søyleavstand; utsmykket himling gir assosiasjoner til Norge/ Konow Lundhus

Sommerhus Wallem, Bergen: kon-formete søyler, rose malt himling. Raus belistning lager myk overgang/ hvelv til flat kassett-himling.

Utsyn fra Coop- hjørnet over Allmenningen med trerekken, bort til nybygget på søyler som rammer inn Allmenningen mot sør. Der er tenkt boliger i 2. og 3.etg, mens 1.etg. er nokså åpen mellom søyleradene for ikke å miste kontakten med fiorden.

2. ARKADER

gir opphold under tak. Det å gå tørrskodd gjør det mer fristende å bevege seg litt lengre til fots, å vente – å se i utstillingsvinduer, å møte noen og slå av en prat.

Vellykkede arkadeganger er 6-7,5m høye, søylene er ofte mellom 40 og 60cm i diameter, og avstanden dem imellom bør være rundt 3-4,5m, og litt over 3m mellom søylene og husveggen (= dybden av arkadegangen).

Her foreslås en arkadegang lagt til foran fasaden og 2 boligetasjer lagt oppå COOP.

Arkader er vel utprøvd på Vestlandet – i form av svalganger, som på Bryggen og Tollboden i Bergen.

Glasstak/ arkader Torgallmenningen, Bergen

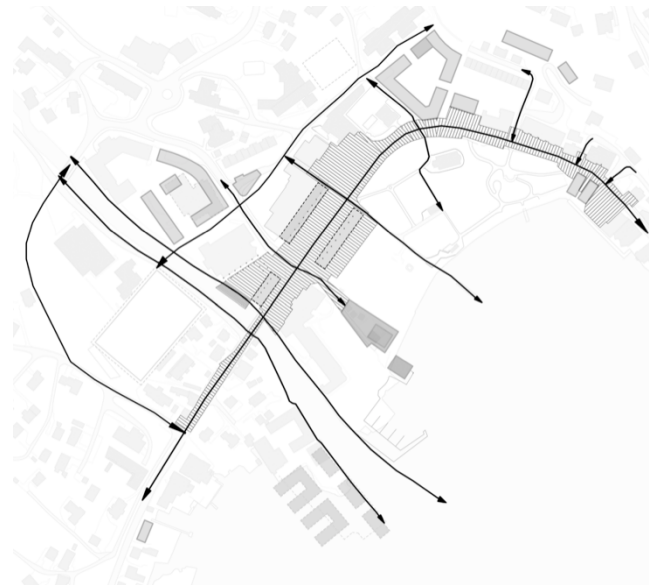
Storgata i Molde/ fv 62
ÅDT ca 8500 kjøretøy (2009)

Norheimsund : Fylkesvei som miljøgate med pollerter

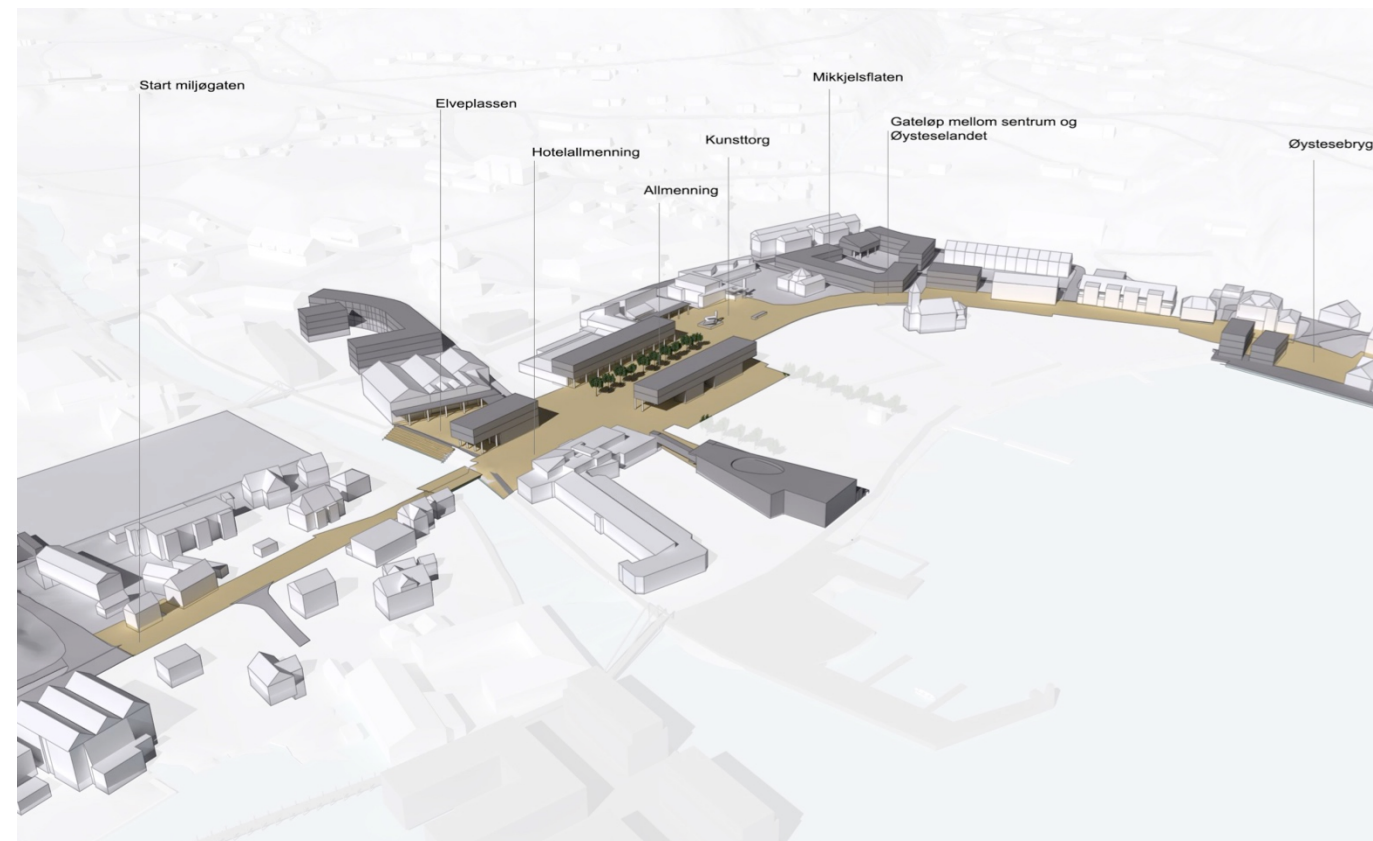
Førsteintrykket av Øystese i dag: rundkjøring, asfalt

Viktige tverrforbindelse krysser Miljøgaten

Sentrumsgolv fra husvegg til husvegg forsterker et gaterom som skal brukes på de gåendes premisser

Sentrumskjernen som en plass, fra nye Nedre Vik-krysset til Øysteselandet

3. FRA FYLKESVEI TIL MILJØGATE med

- senket hastighet og
- sentrumsgolv fra husvegg til husvegg

Bygdesentrum der gående og syklende prioriteres: livet mellom husene oppstår når jeg sykler eller spaserer. Fotgjengerbyen gir livskvalitet som å få gjort mest mulig i minst mulig avstand – med mulighet for tilfeldige møter. Det skal mer til enn ”trafikkavvikling” for å få et levende sentrum... For å bøte på dagens hovedinntrykk av Øystese sentrum, preget av rundkjøring og bensinstasjon bør den lokale trafikken få ta av fylkesveien vest for broen. Mulighetsstudien viser en omlegging av veien rundt idrettshallen med bussoppstilling flyttet fra parkeringsplassen øst for hotellet til bakom idrettshallen. Denne veiforbindelsen er også vist i plankartet for Øystese Sentrum.

PARKERING:

Intensjonen er at bil og parkeringsplasser skal bli mindre dominerende i Øystese sentrum. Samtidig må det være god tilgjengelighet, og akseptabel gangavstand til de viktige funksjonene. Allmenningen mellom Kabuso og Elveplassen bør være tilnærmet bilfritt, bortsett fra at fylkesveien går gjennom. Nåværende parkering mellom hotellet og kirka blir opprettholdt, men stramma inn - og disponert til 3 busser og ca. 25 plasser for personbiler. Bobilene får oppstillingsplass ved småbåthavna. Her kan det bli plass til omtrent 20 bobil, og ca. 100 plasser for personbil. Parkering for busser kan legges ved ny vei vest for idrettshallen, her kan det bli plass til 4-5 busser.

Mulighet for parkering under tak – med idrettsplassen oppå

Dersom idrettsplassen blir hevet oppå et dekke, for eksempel av massivtre, kan det etableres ca. 180 parkeringsplasser under tak, i nær kontakt med det mest sentrale sentrum. Det er i denne studien ikke registrert antall eksisterende parkeringsplasser. Det vil være viktig å registrere disse, og organisere P-plassene slik at areala blir best mulig utnyttet. De mest sentrale P-plassene bør være for av- og påstiging, samt korttidsparkering. Plasser for ”langtidsparkering” kan godt ligge 2-300 meter i gangavstand fra sentrumskjernen.

Innglassede balkonger og innglasset svalgang som buffer mot vær og vind - og støy.

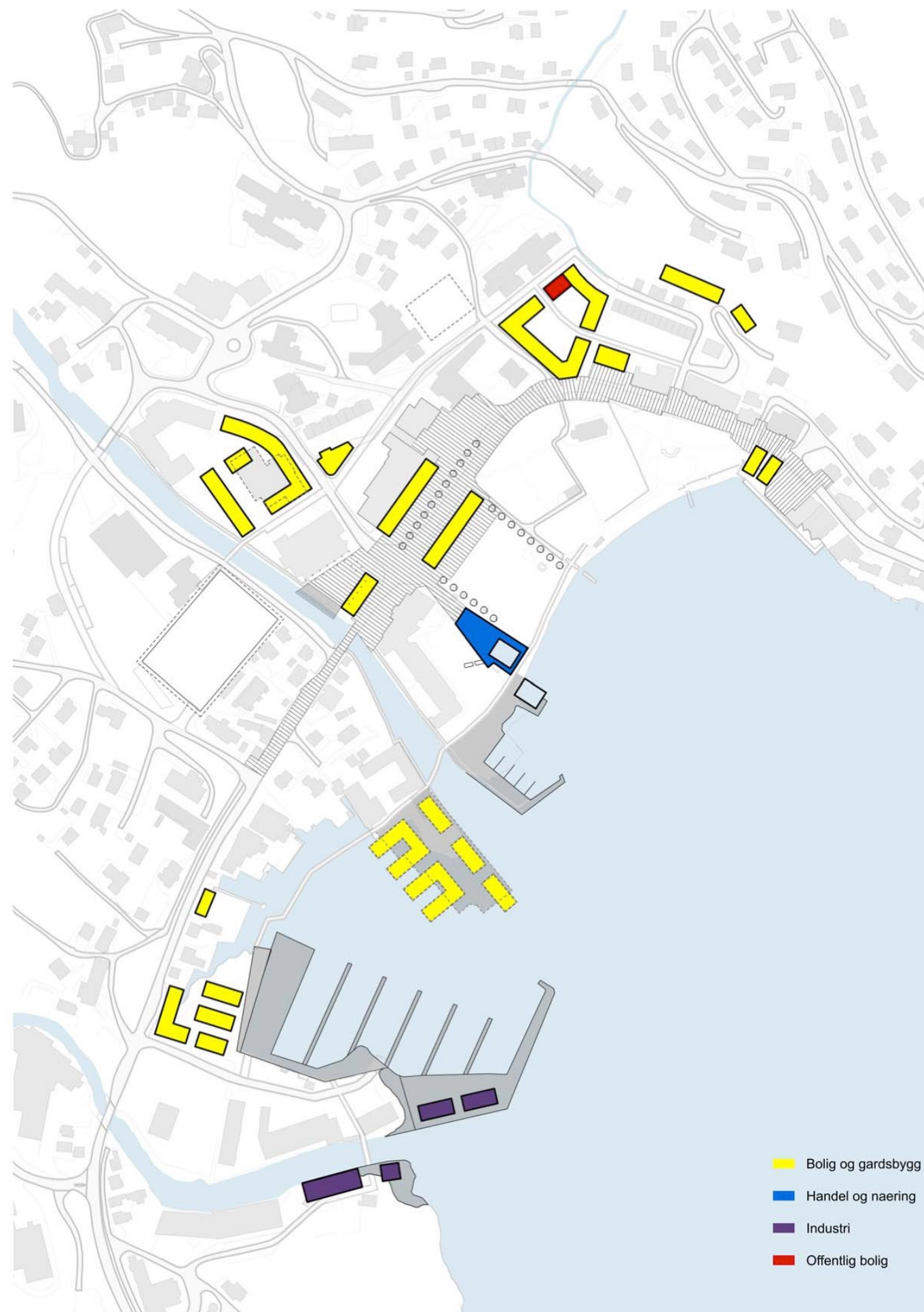
boliger over 2 etasjer med intern trappeforbindelse

3 etasjer med boliger på ett plan

Bærekraftig bofelleskap - Vindmølleparken Stavanger

4. FORTETTING MED BOLIGER i sentrumskjernen gir liv til alle døgnetts tider. Glassverandaer og svalganger brukes som klima og støy-buffer mot veien.

Den viktigste boligfortetting vil være boligetasjene på taket til Tunet/ oppå arkaderekke framfor Coop-fasaden – som spiller sammen med et bygg i lik lengde med 2 boligetasjer på søyler foreslått på fjordsiden av fylkesveien. Dette siste bygget vil bidra til å definere Allmenningen mellom Kunsttorget og Elveplassen og fungere som et filter som rammer inn utsikten mot fjorden. Noe av arealet mellom søylene foreslås tettet igjen/ brukt som utstillingsvindu for lokal produksjon, turistinformasjon/ bookingsenter.

Uten boliger i sentrumskjernen blir det ikke mulig å skape liv og sosial kontroll til alle døgnetts tider. Noen av leilighetene vil kunne være kortidsutleie i forbindelse med rehabilitering knyttet til Helsebadet.

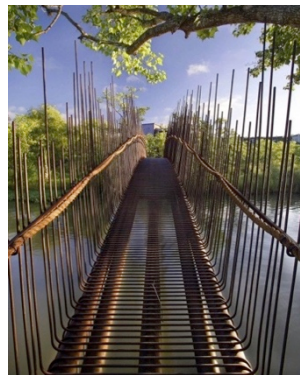
For at boligfortetting skal monne må en kunne tenke seg 40-60 leiligheter, som vi viser i bygningene på hver sin side av Allmenningen og inntil Elveplassen.

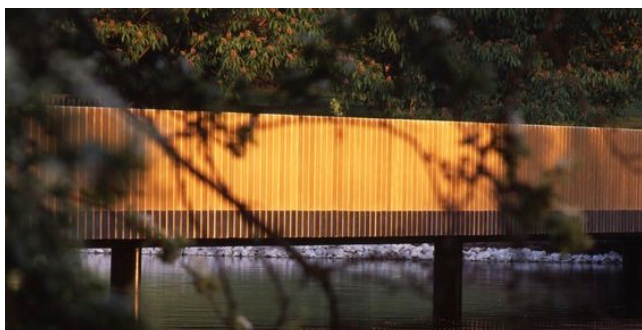
Eksempel fra Bergen: moderne glassveranda som klima- og støy-buffer; arkader langs bygget til venstre.

”Over regnbuen ”

Eksempel på en bro i armeringsjern: her er det spennende å gå over!

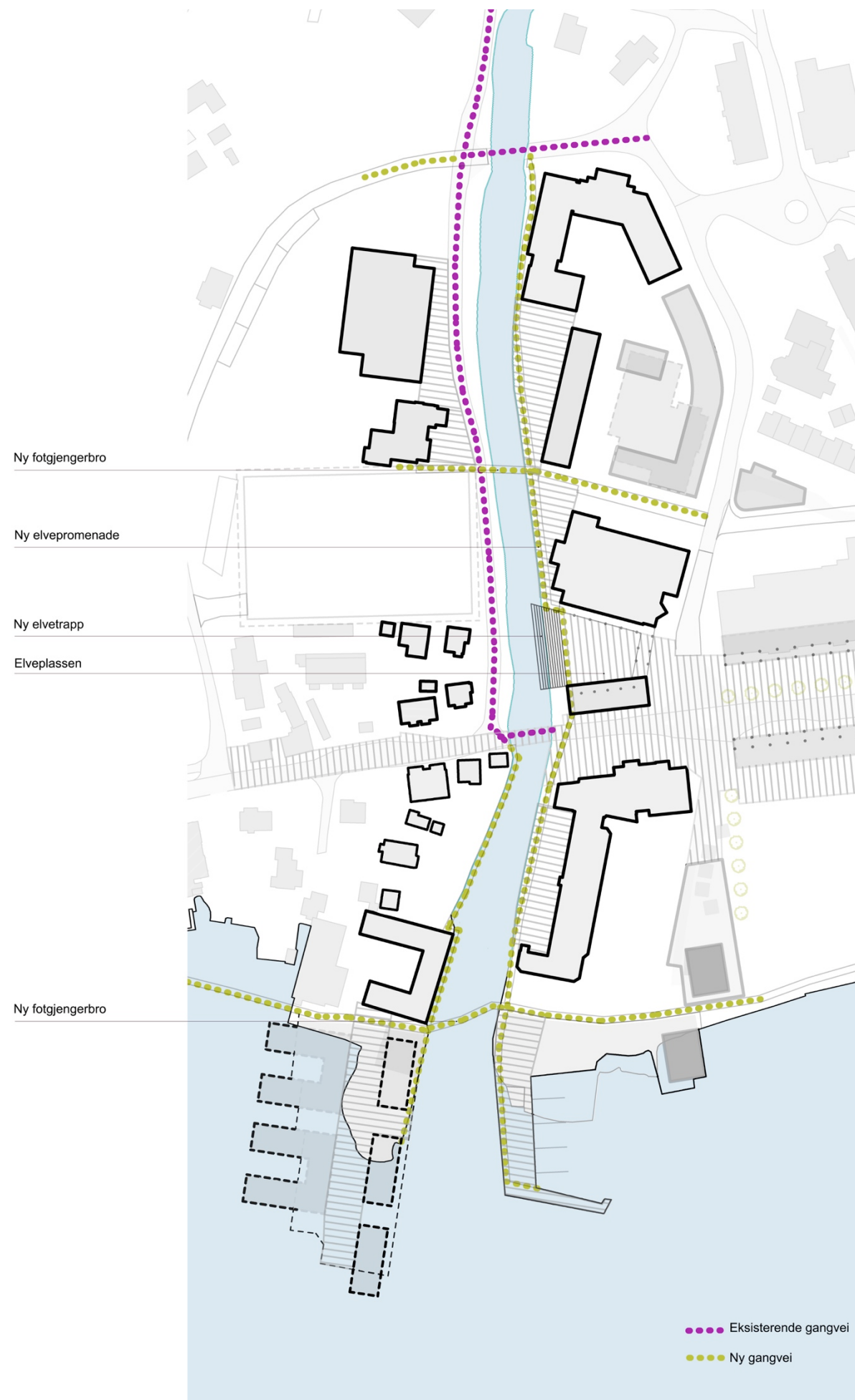
Eksempel på vakkert trerekkverk på en bro

Utvidelse/ oppholdsplass på broen, med lykt

Rekkverk med tegn for pilgrimsveien til Santiago

5. MØTE MED ELVA

• ELVEPROMENADE på sentrumssiden (må tåle flom)

• **NY GANGBRO** mellom idrettsplassen og sentrumssiden. Allerede i dag er det mange skoleelever som skynder seg mellom skolene/ idrettsplassen og butikkene; en ny gangforbindelse over elven vil være kjærkommen og lette forbindelsen mellom idrettsplassen (eventuelt med parkeringsanlegg under) og sentrumskjernen.

• OPPGRADERING AV DAGENS HOVEDBRO/ fylkesvei 7:

- fortau på begge sider
- skifting av rekkverk – til trespiler for eksempel; utvidelse på midten kan invitere til opphold.

Langs elva i dag: fin lyd, fint spill av lys og skygge fra solen gjennom trærne som har grodd opp langs vannet; mulighet for oppdemming/ vannspeil

Kajakutleie/ lagring under gangpirene
Hamarby Sjøstad, Stockholm

Maritimt rekkverk langs pir på pæler

6. MØTE MED FJORDEN:
 • **UTVIDET SMÅBÅTHAVN;** dypvannskai flyttet lengre ut

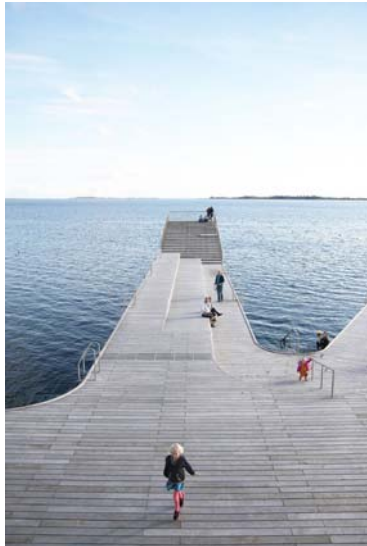
- Liten **GJESTEHAVN** ved hotellet
 - kan kombineres med sjøbad på enden? Da kunne en fått innendørsbasseng med direkte kontakt til oppvarmet utendørs basseng, og sjøbad – på rekke.

- **STRANDPROMENADE** fullført - fra Stronda til Notaneset

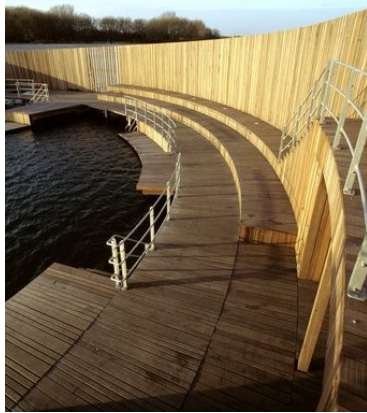
- **2 NYE GANGBROER:** ei i elveosen (ved hotellet) og ei ved nytt renseanlegg

- **GANG-PIRER PÅ PÆLER**

- **LINJE** mellom lyktene på enden av småbåthavna, på enden av gjestehavn/ sjøbadet - og kirketårnet.

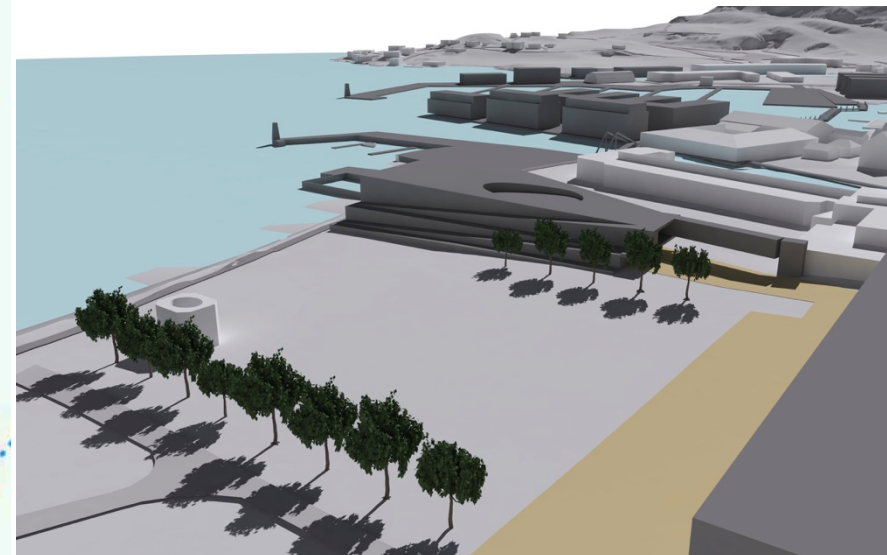
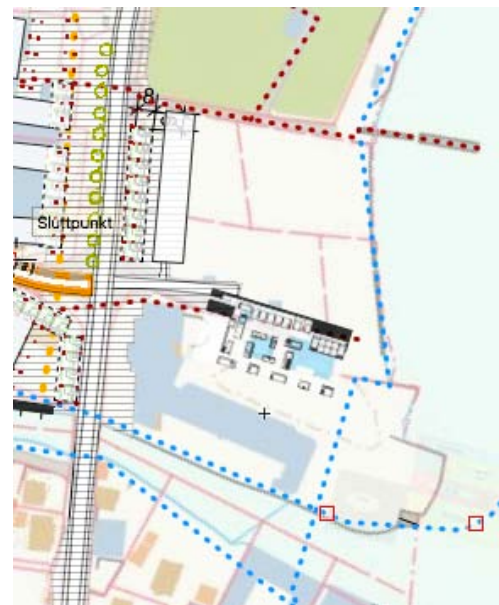
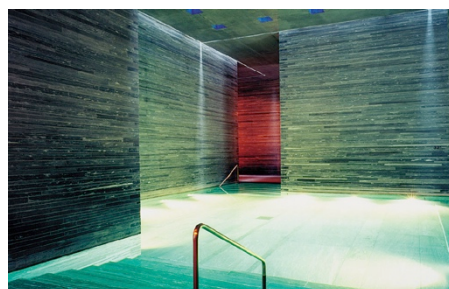

Pir med sjøbad, København

THERME VALS

Helsebadet i tilknytning til (rehabiliterings-)hotellet bruker sjøvann i bassengene; mulighet for å svømme ut til oppvarmet utebasseng. Strandpromenaden går i bro over.

7. NYTT HELSEBAD ved hotellet

Badekultur: Verdens mest kjente moderne SPA-bad ligger i Vals, en pitteliten bygd i de sveitsiske Alpene. Bygget av presis stein og med grønt tak glir det inn i omgivelsene – uten å gjemme seg. Fra utebassenget kan en nyte den spektakulære utsikten, innrammet av bygget – mens resten av bassengene er innadvendte. Den massive byggemåten og dimt lysinnfall gir ro og skaper en kontemplativ stemning. Badet er forbundet med en underjordisk gang med helsehotellet rett ved. Vi har lagt Therme Vals inn på kartet i Øystese - i rett målestokk, og ble overrasket over at dette verdenskjente badet ikke er større...

Eksempel på titteboks i gjerde inn til produksjons-/ industriområde

Knivfabrikk i Nontron, med publikumsgalleri

Tribune med lokale stolvarianter

Lekeinstallasjon/ utsiktstårn/ hengested av lokaltproduserte elementer

Ølproduksjon med utstillingsvindu, Minneapolis

Vinsmaking under vinranker og en installasjon med gjenbruk av vinfat - kan overføres til epler?

Lek med renset vann ved renseanlegg

Urter til pastaproduksjon vokser på utsiden

8 SENTRUMSNÆRT NÆRINGS- OG INDUSTRIDRAG
langs Vik-elva med ny utfylling/ pir. Betongen ytterst?
Det å åpne opp gløtt inntil virksomheten, er med på å profilere bygda.

Øystese har en del produksjonsbedrifter det kan være spennende å kunne titte inn i, blant andre

- 2 møbelfabrikker
- Beste Møbelpetsering
- Nytt renseanlegg

- Spildegarden gårdspresseriet

- Bunadsbua

- Hardanger betong as

Alltid spennende å se på maskiner og transportbånd som beveger seg, skip som loss, etc.

En verdenskjent benk i Park Güel, Barcelona: leken og kunstnerisk utformet.

Lekeskulpturer av Niki de Saint Phalle.

Eksempel på plass med integrert lekeskulptur: Tårnplassen i Bergen (v/ Gerhard Stoltz) . Like populær blant barn og voksne.

Badekultur i verdens mest kjente Spa-bad: Therme Vals

9. KULTUR OG PRODUKSJON

Videreutvikling av bygdeidentitet mellom internasjonal kultur og lokal produksjon.

Markedsføring av næringsvirksomhet og produksjon må baseres på god grafisk design.

Skyspace v/ James Turrel

1. ØYSTESE med ELVEPROMENADE, NY BRO og BOLIGER PÅ TUNET

- med ELVEPROMENADE, BOLIGER PÅ TUNET og HELSEBAD

- med ELVEPROMENADE, BOLIGER PÅ TUNET, HELSEBAD, ALMENNING

ØYSTESE IDAG

ARKADELANGS I ØYSTESE 2035

10. ETAPPEVIS GJENNOMFØRING

Prosjektene vi skisserer i denne mulighetsstudien kan tenkes utført over en periode på 20-30 år. Tiltakene kan komme i ulik rekkefølge – men det vil gi større synergieffekt hvis en begynner med noe som virkelig vises. Mulighetsstudien vår viser tiltak på ulike nivå: større grep som Allmenning, arkader, Kunsttorget, Elvepromenade, Elveplassen, Strandpromenade forlenget, etc. og småprosjekter som møblering av parken og lekeskulptur på Kunsttorget.

FORTETTING MED BOLIGER OG ETABLERING AV ALLMENNINGEN MELLOM KUNSTTORGET OG ELVEPLASSEN VIL VÆRE VIKTIGST FOR Å SKAPE LIV I SENTRUM.

Tiltaket består av ulike elementer som kan etableres uavhengig av hverandre:

- Boliger på taket av tunet/ på arkaderekke
- legge plassbelegg fra TUNET til over fylkesveien for å starte etablering av miljøgate; planting av tre-rekke , etablering av Kunsttorget med kunstnerisk lekeskulptur/ møtested på tvers av alder og nasjonaliteter
- etablering av trapp ned til elven/ en litensmakebit av elvepromenaden
- sette opp en bygning som definerer Elveplassen med boliger i 2. Og 3.etg.
- Filterbygg med 2 boligetasjer på søyler, mellom fylkesveien og nedsenket parkeringsplass.

VITALISERING AV ØYSTESE SENTRUM PÅ 1-2-3-4:

1. Boliger på taket av tunet/ på arkaderekke framfor dagens fasade.
2. Arbeide med elvepromenaden og ny fotgjengerbro over elva kan være et tidlig grep.
3. Bade- og Velværesenteret
4. Oppstart miljøgate etter forbilde fra Molde

Foto: Google Street View

Arkitekt Susanne Urban i Urban Rabbe arkitekter AS har studert Øystese sentrum for å finna det ho meiner er gode og dårlege sider ved bygda. Noko av resultatet ser du ovanfor. Etter hennar syn er Øystese

sentrum utforma fyrst og fremst for bilistar, sjølv om trafikken er svært liten. Ho meiner bygda bør freista finna ut kva som er hjarta i bygda og planleggja ut frå det. Bileta er tekne av Rabbe.

Treng hjelp til å finna hjarta

Arkitektar og spesialistar skal studera Øystese for å finna ut kva som er mogleg å få ut av bygda. Bygdefolk kan bidra til ein planlagd moglegheitsstudie ved å stilla opp til dialog måndag.

ÅSMUND SOLDAL
redaksjon@hf.no

Gode idear og innspel er meir enn velkomne når Kvam herad og arkitektelskapet Urban Rabbe arkitekter AS og Terskel arkitekter AS bed inn til folkemøte på Kvam ungdomsskule 29. august, seier folkehelsekoordinator Reidun

Braut Kjosås i Kvam herad.

– Det er lurt å tenkja etter korleis ein ynskjer bygda om ti-tjue år, seier ho.

Kjosås seier at arkitektar og representantar frå heradet vil vurdere alle innspel og koma attende på eit folkemøte i november med eit forslag om korleis bygda kan utviklast.

– Aude bygd og rundkøyring

Fylkesmannen sponsar prosjektet med såkalla skjønssønad, og det er eit mål at prinsippa for sentrumsutvikling i Øystese skal kunna vidareførast til andre små sentrum i Hardanger.

Arkitekt Susanne Urban seier til HF at arkitektelskapa alt er i gang med arbeidet. Kontoret tek

sikte på å presentere resultatet av arbeidet så langt på folkemøtet.

– Kva synest ein arkitekt om Øystese?

– Kjem du til bygda som turist, legg du mest truleg merke utsynet over fjorden, Kabuso og hotellet. Kjem du som arkitekt, ser du ei rundkøyring og ein bensinstasjon, men knapt eit menneske. Utfordringa for Øystese er å finna ut kva som er hjarta i bygda, og å utnytta rekkja av mogelegheiter som alt finst til å skapa liv, seier arkitekten, som har problem med å seia kvar sentrum eigentleg er.

– Heng ikkje saman

Ho understrekar at det er gåande som skaper liv i eit sentrum. Urban meiner Øysteseelva renn

gjennom sentrum "til ingen nytte". Det vil seia at elvebreiddene er lite tilgjengelege og mangelfullt utforma. Fråstanden mellom småbåthamna i Vik og Bunadsbua på Øysteselandet kjennest dessutan altfor lang til at sentrum greier å henga saman. Det er også ei utfordring at bygda har eit butikkssenter som er nesten tomt og at meieriet på naboeigedomen skal leggjast ned.

– Øystese er utforma med tanke på bilen. Samstundes er trafikken på fylkesveg 7 forsvinnande liten, berre 1.700 bilar per dag og åtte prosent tungtrafikk. Sjølv dei mest beskjedne gatene i Bergen har langt større trafikk, opplyser ho.

Må ta mange omsyn

Ifølgje Kvam herad er Øystese i dag ein tettstad med mange gode kvaliteter, men bygda har potensial for utvikling. Tiltak som vil påverka bygda er til dømes Hardangerbadet, Hardanger Skyspace, ein håfjellstunnell og det nye byggjerearealet på Stronda.

Kjosås opplyser at utfallet av studien skal vera ein del av arealdelen i den rullerte kommuneplanen, som truleg vert vedteken fyrst på året i 2017. Som folkehelsekoordinator er ho involvert i prosjektet fordi hennar fagfelt skal gjennomsyra all planlegging.

– Trivnad der ein bur er godt for helsa, poengterer ho.

Kvam herad sitt mål med prosjektet er ein tettstad der det er plass til bustader, forretningar, kontor og arealkrevjande næringsverksemdar. Studien skal også skissere dei framtidige fellesareala, parkar og andre møteplassar som kan vera med og skapa liv i sentrum.

– Koplingar mellom fellesareala og omgjevnadane må framhevast, heiter det i føresetnadene for prosjektet.

Fra folkemøtet på Øystese ungdomsskole, 29.08.16

